

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON

KANTONALNI SUD U TUZLI

Broj: 32 0 P 357392 24 Gž 2

Tuzla, 13.12.2024. godine

Kantonalni sud u Tuzli, u vijeću sastavljenom od sudija Safeta Hajdarbegovića, kao predsjednika vijeća, Edina Buljubašića i Šejle Kamberović Hadžiefendić, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja S.M., sina D. iz L., ..., zastupan po punomoćniku Dejanu Maksimoviću, advokatu iz Bijeljine, protiv tuženog D.Đ., zv. „D.“ iz Č., ..., sa privremenim boravkom na adresi: ..., Š., zastupan po punomoćniku Dušanu Tošiću, advokatu iz Lopara, radi isplate duga, vrijednost spora 48.101,20 KM, odlučujući o žalbi tuženog izjavljenoj protiv presude Općinskog suda u Tuzli broj: 32 0 P 357392 24 P 2 od 8.7.2024. godine u sjednici vijeća održanoj dana 13.12.2024. godine, donio je slijedeću

P R E S U D U

Žalba se odbija i prvostepena presuda potvrđuje u stavu prvom izreke i odbijajućem dijelu zahtjeva za naknadu troškova parničnog postupka u odnosu na tuženog, sadržanom u stavu četvrtom izreke.

Odbija se zahtjev tužitelja za naknadu troškova žalbenog postupka.

O b r a z l o ž e n j e

Stavom prvim izreke prvostepene presude obavezan je tuženi da tužitelju isplati iznos od 32.600,67 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 2.10.2018. godine pa do konačne isplate, te da mu nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 4.312,04 KM, sve u roku od 30 dana od dana prijema presude.

Stavom drugim izreke odbijen je tužbeni zahtjev tužitelja preko dosuđenog do potraživanog iznosa, kao i zahtjev tužitelja da mu tuženi plati zakonsku zateznu kamatu na iznos preko dosuđenog.

Stavom trećim izreke odbijen je zahtjev tužitelja u dijelu kojim traži da se tuženi obaveže da zakonsku zateznu kamatu na dosuđeni iznos plati od 1.8.2018. godine do 2.10.2018. godine.

Stavom četvrtim izreke odbijeni su zahtjevi tužitelja i tuženog za naknadu troškova postupka preko dosuđenih do potraživanih iznosa.

Protiv navedene presude žali se tuženi iz svih razloga propisanih odredbom člana 208. stav 1. Zakona o parničnom postupku („Službene novine Federacije BiH“, broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15 - u daljem tekstu skraćeno: ZPP), sa prijedlozima kao u žalbi.

U odgovoru na žalbu tužitelj predlaže da drugostepeni sud žalbu odbije kao neosnovanu i tuženog obaveže da tužitelju naknadi troškove žalbenog postupka, za sastav odgovora na žalbu iznos od 1.350,00 KM.

Ispitujući prvostepenu presudu u granicama razloga iznesenih u žalbi i razloga iz člana 221. i 236. ZPP, ovaj sud je odlučio da žalba nije osnovana iz sljedećih razloga:

Predmet spora u ovoj pravnoj stvari u ponovnom suđenju, nakon što je presudom ovog suda broj: 32 0 P 357392 22 Gž od 14.11.2023. godine ukinuta prvostepena presuda broj: 32 0 P 357392 19 P od 25.4.2022. godine, predstavlja zahtjev za isplatu duga po osnovu izvršenih građevinskih radova, koji tužitelj zasniva na iznesenim činjeničnim navodima da je sa tuženim zaključio ugovor o izvođenju građevinskih radova radi rekonstrukcije, adaptacije i dograđivanja porodičnih kuća i pomoćnih objekata tuženog, da je tužitelj izvršio pretežan dio ugovorenih radova, da je svojim sredstvima kupovao materijal za gradnju, da je tuženi platio samo dio izvršenih radova, tako da je ostao dužan platiti preostale izvršene radove i kupljenu robu, zajedno sa zateznim kamatama i troškovima postupka.

Iz utvrđenja prvostepenog suda slijedi da su tužitelj i tuženi dana 22.4.2018. godine zaključili ugovor o građenju kojim su ugovorili da tužitelj za potrebe tuženog izvrši renoviranje dvije kuće i terasu ljetne kuhinje, da je dogovorena cijena radova sa materijalom u ukupnom iznosu od 55.000,00 CHF, da je tuženi isplatio ukupno 25.000,00 CHF (48.485,10 KM), odnosno 5.000,00 CHF na ime kapare i naknadno još 20.000,00 CHF, da su na stambenim objektima tuženog u potpunosti završeni građevinski radovi, stavljena fasada, oluci, ograde na stepeništu i terasa, da iz nalaza i mišljenja vještaka građevinske struke Faruka Omanovića od 8.9.2021. godine, sa dopunama nalaza od 24.11.2021. i 10.3.2022. godine slijedi da vrijednosti izvedenih radova od strane tužitelja za malu kuću (uključujući materijal i radnu snagu) iznosi ukupno 27.228,33 KM, da vrijednost radova za ljetnu kuhinju iznosi 5.182,61 KM, a za veliku kuću iznosi 53.968,50 KM, odnosno da ukupna vrijednost izvedenih radova na sva tri objekta (mala kuća, ljetna kuhinja i velika kuća) iznosi 86.379,44 KM sa uračunatim PDV, odnosno 71.694,94 KM bez PDV.

Nadalje slijedi da je u ponovnom postupku, a imajući u vidu upute drugostepenog suda, vještak građevinske struke dana 17.5.2024. godine sačinio dopunu nalaza i mišljenja, u kojoj se detaljno izjasnio koji su radovi izvedeni, u kojoj količini i jediničnoj cijeni, i to za mali stambeni objekat, za veliku kuću, kao i za proširenje terase (po pojedinačnim stavkama koje se odnose na verandu, balkon, krov, materijal za oblaganje dimnjaka i cokla, nabavku i postavljanje snjegobrana, nabavku, transport i postavljanje granitnih vanjskih prozorskih klupica itd.), te u konačnoj rekapitulaciji utvrdio da je vrijednost radova koje je izveo tužitelj na maloj kući ukupno 25.692,32 KM, na ljetnoj kuhinji 5.011,87 KM, na velikoj kući 50.781,08 KM, odnosno da građevinski materijal i radna snaga sa PDV iznosi 86.379,44 KM, a građevinski materijal i radna snaga bez PDV na radnu snagu iznosi 81.485,77 KM.

Polazeći od ovakvog utvrđenog činjeničnog stanja, prvostepeni sud je djelimično usvojio tužbeni zahtjev i obavezao tuženog da tužitelju na ime duga plati iznos od 32.600,67 KM, koji iznos predstavlja razliku između vještačenjem utvrđene vrijednosti izvršenih radova od 81.485,77 KM i iznosa od 48.485,10 KM (25.000,00 CH) koji je tuženi već platio tužitelju, zajedno sa kamatnim zahtjevom i troškovima postupka, s pozivom na odredbu člana 630. u vezi sa članom 73. i 277. ZOO.

Neosnovani su žalbeni navodi tuženog koji se svode na tvrdnju da je tužbu trebalo odbaciti jer da stranke nisu zaključile ugovor o građenju u pismenoj formi, da je takav ugovor ništav, te da tužitelj nije u pretežitom dijelu izvršio ugovorene radove, odnosno da je te radove u pretežitom dijelu izvršila firma „Građevinar Bikić“.

Odredbom člana 630. ZOO, propisano je da je ugovor o građenju ugovor o djelu kojim se izvođač obvezuje prema određenom projektu sagraditi u ugovorenom roku određenu građevinu na određenom zemljištu, ili na takvom zemljištu odnosno na već postojećem

objektu izvršiti kakve druge građevinske radove, a naručilac se obvezuje da mu za to isplati određenu cijenu (stav 1.), te da ugovor o građenju mora biti sklopljen u pismenoj formi (stav 2.), dok je odredbom člana 73. ZOO propisano da se smatra pravovaljanim ugovor za čije se sklapanje zahtjeva pismena forma, iako nije zaključen u toj formi, ako su ugovorne strane izvršile, u cijelosti ili u pretežnom dijelu, obaveze koje iz njega nastaju, osim ako iz cilja zbog kojeg je forma propisana očito ne proizlazi nešto drugo, pa imajući u vidu da u konkretnom slučaju vrijednost ugovorenih radova iznosi 55.000,00 CH, odnosno 107.250,00 KM, a da je provedenim vještačenjem utvrđeno da je tužitelj izvršio radove u vrijednosti od 81.485,77 KM, to je pravilan zaključak prvostepenog suda da je tužitelj u pretežnom dijelu izvršio ugovorene obaveze, radi čega se u konkretnom slučaju ima smatrati da je zaključen pravovaljan ugovor o građenju, zbog čega je pravilno prvostepeni sud, primjenom odredbe člana 630. stav 1. ZOO, obavezao tuženog da tužitelju plati preostali dug po osnovu izvršenih radova i ugrađenog materijala.

Na pravilnost i zakonitost pobijane presude ne mogu uticati ponovljeni navodi da je prvostepeni sud pogrešno utvrdio činjenično stanje u pogledu vrijednosti radova koje je izvelo građevinsko preduzeće „Građevinar Bikić“ d.o.o. Brčko nakon što je tužitelj napustio gradilište i da sud nije uzeo u obzir iznos koji je tuženi platio tom građevinskom preduzeću, a ovo iz razloga što i po ocijeni ovog suda, prvostepeni sud pravilno nalazi da vrijednost radova građevinskog preduzeća „Građevinar Bikić“ d.o.o. Brčko nije predmet tužbenog zahtjeva, već da su predmet tužbenog zahtjeva samo radovi koje je izvršio tužitelj po osnovu zaključenog ugovora o građenju sa tuženim, zbog čega procijenjena vrijednost izvršenih radova od strane trećih lica, a koja se žalbom dovodi u sumnju, ne može uticati na drugačiju odluku ovog suda u pogledu osnovanosti i visine tužbenog zahtjeva.

Ne mogu se prihvatiti kao osnovane žalbene tvrdnje da je nalaz vještaka građevinske struke neobjektivan i nekorektan, odnosno da je ovaj vještak uvećao vrijednost izvršenih radova od strane tužitelja za 100%, a umanjio vrijednost radova „Građevinar Bikić“ d.o.o. Brčko, jer je i po ocijeni ovog suda, vještak građevinske struke nalaz uradio stručno, objektivno i jasno, imajući u vidu da iz sadržaja nalaza i mišljenja slijedi da je vještak prilikom izrade nalaza uzeo u obzir materijalnu dokumentaciju u spisu, izjave tužitelja i tuženog, trenutno stanje objekata na licu mjesta, nakon čega je utvrdio i opisao sve pojedinačno izvršene radove, te dao procjenu jediničnih cijena izvršenih radova i utrošenog građevinskog materijala, a na upit stranaka dao i dodatna pojašnjenja. Vještak je uzeo u obzir i primjedbe stranaka na osnovni nalaz i mišljenje, pa je u tom smislu sačinio dvije dopune nalaza, a na ročištu je obrazložio zbog čega je neke primjedbe stranaka uvažio, a neke nije, nakon čega stranke nisu više imale konkretnih primjedbi u pogledu vrste i obima izvedenih radova. Prvostepeni sud je, u smislu odredbe člana 191. stav 4. ZPP, dao jasne i potpune razloge zašto je prihvatio nalaz vještaka građevinske struke kao objektivan, posebno navodeći se u najvećem dijelu iskazi stranaka podudaraju u pogledu izvršenih radova od strane tužitelja, dok je u pogledu dijelova iskaza koji nisu saglasni, prvostepeni sud dao odgovarajuće razloge zašto je poklonio vjeru iskazu tužitelja (strana 20. obrazloženja pobijane presude), koje razloge prihvata i ovaj drugostepeni sud, a na koje se žalba upućuje radi nepotrebnog ponavljanja.

S tim u vezi, ne stoje navodi tuženog da su dopune nalaza neobjektivne, da je vještak neosnovano mijenjao ukupnu vrijednost izvršenih radova i da je vještak radio dopunu nalaza po kazivanju tužitelja bez prisustva tuženog, a ovo imajući u vidu da iz stanja spisa slijedi da tuženi nije zahtijevao da bude lično prisutan na licu mjesta, da je na licu mjesta bio prisutan njegov punomoćnik Dušan Tošić, advokat iz Lopara, a osim toga, tuženi u žalbi i tokom postupka, ne navodi konkretno u kojem dijelu je dopuna nalaza urađena neobjektivno, odnosno koja stavka ili koja jedinična cijena izvršene usluge ili upotrijebljenog materijala je pogrešno utvrđena, zbog čega se ovaj žalbeni navod ne može ni ispitati.

I na koncu, po ocijeni ovog suda, pravilnost i zakonitost pobijane presude se ne može dovesti u sumnju iznesenim žalbenim tvrdnjama da je prvostepeni sud povrijedio odredbe parničnog postupka jer da je dozvolio raspravljanje po tužbenom zahtjevu koji je povećan, odnosno preinačen na glavnoj raspravi bez odgode ročišta, iako se tuženi protivio preinačenju tužbenog zahtjeva, a ovo iz razloga što iz stanja spisa slijedi da je u ponovljenom postupku vještak sačinio dopunu nalaza i mišljenja u skladu sa uputama drugostepenog suda, prema kojoj je tužitelj i opredijelio zahtjev na iznos od 42.378,49 KM, iz čega slijedi da se konačno opredjeljeni tužbeni zahtjev zasniva na istoj činjeničnoj osnovi kao u tužbi, odnosno da je tužitelj bez svoje krivice na glavnoj raspravi povećao tužbeni zahtjev obzirom da tužbeni zahtjev nije mogao preinačiti ranije, odnosno prije provođenja vještačenja po vještaku građevinske struke, pri tome imajući u vidu da je tuženi bio u mogućnosti da raspravlja o preinačenoj tužbi bez odlaganja ročišta jer je tužbeni zahtjev u pogledu visine samo usklađen sa dopunom nalaza i mišljenja vještaka, koju je tuženi blagovremeno zaprimio, zbog čega je po ocijeni ovog suda, a suprotno navodima žalbe, prvostepeni sud pravilno postupio kada je, u smislu odredbe člana 57. stav 4. ZPP, dozvolio raspravljanje po preinačenom tužbenom zahtjevu bez odlaganja ročišta.

Kako ne stoje razlozi žalbe, kao ni razlozi na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, pri tome imajući u vidu da tuženi odluku o troškovima postupka osporava samo kroz očekivani uspjeh u sporu, valjalo je žalbu odbiti i prvostepenu presudu potvrditi u stavu prvom izreke, kao i u odbijajućem dijelu odluke o troškovima postupka u odnosu na tuženog, sadržanoj u stavu četvrtom izreke, primjenom odredbe člana 226. i 235. tačka 2. ZPP, dok je u stavu drugom i trećem izreke, kao i u odbijajućem dijelu odluke o troškovima postupka u odnosu na tužitelja u stavu četvrtom izreke, prvostepena presuda ostala neizmijenjena jer u ovom dijelu nije ožalbeni (član 221. ZPP).

Odlučujući o troškovima žalbenog postupka, valjalo je na osnovu člana 397. stav 1. ZPP, odbiti zahtjev tuženog za naknadu troškova za sastav odgovora za žalbu, budući da se ne radi o troškovima koji su bili potrebni za vođenje ove parnice (član 387. ZPP).

PREDSJEDNIK VIJEĆA
Safet Hajdarbegović, s.r.